

404

541

70

Nr. X de ordine din mapă.

ROMÂNIA

✓

MINISTERUL CULTURII NAȚIONALE ȘI AL CULTELOR
SUBSECRETARIATUL DE STAT AL CULTELOR ȘI ARTELOR
ARHIVA COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

ANUL 1945

MAPA Nr. 11

FASCICULA Nr. 6

In această fasciculă sunt grupate toate actele relative la:

Bis „Întâmpinarea Domnului”

Ruset. din Botoșani

429
1945

hoh

CHESTIONAR

PRIVITOR

LA MONUMENTELE ISTORICE

(Acest chestionar se va completa și înainta cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirii lui).

Județul . *Botoșani*

Comuna

Cătunul

Orașul Botoșani

1) Felul monumentului.

Numele și hramul.

Mănăstire

Schit

Biserică parohială

~~Biserici filiale~~

*Întâmpinarea Domnului și Sf. Împărați Constantin și Elena
numită „Roset”*

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte)

2) E de zid sau de lemn? E drept-unghiulară sau cu sănuri?

De zid. Cu sănuri.

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

*Anul 1826. Vn. Constantin Roset și soția sa
Maria, născută Gheuca.*

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

*Deasupra ușii dela intrare se află următoarea in-
scripție cu litere de metal:*

*Vez. dum(nea) ta, o ctitoriule, că această sfântă și
d(um)nezească biserică ce să numește și să prăznuiește
hramul Întâmpinării D(omnului) H(ristos) și al S(f)inților
Împărați Constantin și Elena, este din temelie lucrată prin
osărdie și cheltueala d(umii) sale Spater(ul) Postaeli Roset
i soției d(umii) sale Maria născută Gheuca, ca să le fie
spe veșnicia pomenire; let 1826, Iulii 15. —*

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

Locuințele personalului, situate în partea de Miază-Zi a bisericii. —

Pe un perete dela locuința unui din cântăreți se află această inscripție:

"Acestă școală s'a înființat în ograda s. bisericii cu hramul Sfinților de Marele-Vornic Constantin Roset, spre învățătura di psaltichie, grecești și moldovenești, a copiilor săraci; și s'a început la anul 1831, Septemvrie 1, spre învățătura lor în veri." —

6) Are biserica pridvor cu stâlpi înflorați și chenare împodobite la uși și ferestre?

Nu. —

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot citi).

Un monument în formă de prizmă cu patru fețe, sub care se află înmormântată

Maria Roset, fiica întemeietorilor bisericii. Acest monument poartă inscripție: „(M. Maria R. fiica vornicului R. Roseti din Botoșani născută în 15 Iunie 1846. Tată Maria Roset ca o roze ce se trece au trecut în această lume primăveri domăsprece. A ei suflet (e) în ceruri. Trupul aice s'au îngropat în a părinților suspiruri și în a lor plâns recurunt”. Această inscripție e săpată pe stupa fetele monumentului în câte una din limbile: română, franceză și greacă și de germană. —

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinafara bisericii sunt zugrăveli?

Zugrăveala, înălăuntrul, e veche. Pictura nu e deloc. Pedinafara, nu e zugră-

velă. S'atencuită până 1907. —

Pridvorul e zugrăvit pe dinlăuntru în 1914-1915. —

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

De lemn. Nu are pe ea nici un fel de inscripție. Se zice, că e tot atât de veche ca biserica. E frumos aranjată, însă

nu prezintă nicio însemnătate deosebită din punct de vedere al împodobirii. —

10) Câte strane vechi și sfeșnice de lemn sculptate sunt?

Stranele vechi putreziseră de tot. După mântuirea enoriașilor, toate stranele sunt puse din nou în 1914-1915 în timpul defunctului preot paroh Leon Gh. Rugescu. Nu există nici un sfeșnic vechi de lemn sculptat. —

11) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfinților ce reprezintă. număr de 6: 4/ Cou

ce reprezintă. număr de 6: cf. Cuvorbuirea cu Samarinianca cf. Intrupinorea Maica Slei cu Elisabeta, cf. Cuptorul din Băbotoi, cf. Făcerea Capului Sf. Ioan cf. Afloarea celor 3 cruci, cf. Măntuirea Sf. Paraschevia. Deosebit iconșelor împărțite, sunt așezate, în aceeași ordine, următoarele 6 icoane mai mici: cf. Fătura lui Iosif în Temenișă, cf. Botezul, cf. Adormirea Maicii Slei, cf. Fătura Slei, cf. Nașterea Maicii Slei și H. Icoanașul Mașilor. Deosebit iconșelor acroșate, Măntuirea Maica Slei în dreapta, Sf. Ioan Botezătorul în stânga și cei 12 apostoli. Deosebit, Maica Slei cu Cristos profet. Deosebit de tot, Sf. Cruce cu Icoana Maicii Slei în dreapta și Sf. Ioan Botezătorul în stânga. — Ca icoane mai vechi, în afară de cele de la templu, sunt două și anume: 1) Icoana Sf. Trei Ierarhi, care a donat de către Intenșiontului Bisericii și care poartă următoarea inscripție: „Intracostă și a brănușii trei Sfetile nu am răscut cu Maica Roșii fixa stălu-cului Măntuirea greșea, ci-am clăpărit-o dila Iconoma Varli dila Curioasa Parachevia din Băbotoi — anul 1826: Genar. — 2) O icoană mare a Maicii Domnelii cu inscripția: „Aflorire dumisale spiteriului Iosif Dobrovolschi pentru așe pomenire la anul 1828”.

12) Inventarul candelelor, cădelni-
țelor, discurilor, ripidelor, chivoturi-
lor, crucilor de lemn ferecate, pasta-
țelor, potirelor, și al întregii argintării
vechi, precum și al candelabrelor vechi,
(indicându-se inscripțiile ce au pe cât
se pot ceti).

12) Inventarul candelelor, cădelni-
țelor, discurilor, ripidelor, chivoturi-
lor, crucilor de lemn ferecate, pafta-
țelor, potirelor, și al întregii argintării
vechi, precum și al candelabrelor vechi,
(indicându-se inscripțiile ce au pe cât
se pot ceti).

a) 7 candelă argint, toate la fel, cu inscripția :
Ecaterina : Maria : Roșet : Roustandin Roșet.
b) 1 candelă argint, purtând sur inscripția :
ΓΩ ΞΥ ΜΕΛΟΒΑΝΙΩ ΜΑΘΟΥΣ ΥΠΑΠΑΥΛΥΣ. K. R. 1832.
c) 1 potiră din argint, purtând inscripția : Roustandin, Maria, Ecaterina.
d) 1 chivot de argint, purtând inscripția : Roustandin, Maria, Ecaterina.
e) 1 cruce de lemn, legată în argint, deteriorată, din
cari una purtând inscripția : „Dimit. Smar. : fiii lor 1868.”
f) 1 paftă de argint din cari trei suflăte cu aur.
g) 2 sf. Evanghelii legate în argint, din cari una grecească, tipărită în
1780, purtând pe ea inscripția : „ΓΩΞ ΥΠΑΡΧΕΙ ΓΩ ΞΥ ΜΕΛΟΒΑΝΙΩ ΜΑΘΟΥΣ
ΥΠΑΠΑΥΛΥΣ 1830.” A doua sf. Evanghelia e românească, tipărită la Buda, în
1853, purtând inscripția : Grigorie, Rux Buda, 1853.”
h) 2 sf. Evanghelii legate în argint, purtând inscripția : „A Sf. Spir. Bisăriei, Roustandin 1846 Iunie
M. R. Botoșani. — Ecaterina : Maria Roșet : Roustandin Roșet.” — A doua sf. Evanghelia
e românească, tipărită la Buda, în 1853, purtând inscripția : Grigorie, Rux Buda, 1853.”
i) 2 poli candelă de argint, purtând inscripția : „Dimit. Smar. : fiii lor 1868.”

13) Inventariul vestimentelor vechi,
chiar a celor scoase din uz.

13) Inventariul vestimentelor vechi, 13 jeloane cu epitraliile, 13 stihare ~~proesti~~,
chiar a celor scoase din uz. 5 stihare diaconesti, 6 orase, 2 jeloane stinghere,
3 epitraliile stinghere, 7 acopereminte mari, 5 acopereminte mici p. dia,
17 acopereminte p. potir, 2 stihare mici pentru anagnosti, 15 perechi mânecute,
5 mânecute stinghere, 10 brae, 2 bederute. — i pendea pentru dvar —

14) Ce pomelnice vechi, manuscripte sau documente sunt? (Inventarul lor).

Un singur pomelnic al cititorilor și scriitorilor
bisericești.

18) Un tom Utrăuici, 19) Un tom Sîngher
20) Un doxaritar.

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

I) Cărți nouăvisti de ritual.

a) 12 mince, b) 4 psalme, c) 1 octoih mic, d) 1 triod, e) un pentecostar, f) 3 liturgii, g) 2 psaltiri, h) 1 ciador, i) 1 catevoner, j) Tălmăcirea celor IV Evanghelii de Teofilact, k) Noul Testament, l) psalmonul, m) 1 psalidă, n) 1 psalod al Mănt, o) Cantările lui Moisi, p) Serviciul Sf. Modest, q) Acatistul Cuviosilor Parosclava, r) Acatistul Sf. Apostoli, s) 2 cărți Te-Deumuri, t) Parosclava Sf. Protopos, u) Un canon către Măcatona de Gheorghe, v) Serviciul Sf. Cuviosilor Parosclava, w) Serviciul Sf. Mărcuș, Savel și Tănuș, x) Minunile Sf. Modest, y) patru catevoni, z) Un tomul Utrăuici. —

II) Cărți grecești:

1) Una liturgie, 2) 12 mince, 3) Un triod, 4) 1 Octoih, 5) Un Pentecostar, 6) Un ciador, 7) Parosclava Bisericii, 8) Vitețile Sfinților, 9) Serviciul Sfinților Mărcuș, Tănuș, Savel, 10) Una Biblie, 11) Apostol, 12) Acatistul Sf. Ioan, 13) Explicarea rânduelii Bisericii, 14) Căutarea pe ocult, 15) Cărți de curățenie, 16) Cărți de închinare, 17) Cărți de rugăminți.

16. Ce clopote vechi sunt și ce înscriptii au?

3 clopotele mici. Un clopot mai mare, care poartă pe el „Anul 1832” și altul cu înscriptia:

НКАМПА НА АЧАТНЕ ЕТЮЧЕ ИПО ТО САНОВАХТ СИПЧАПАИТ
ИСТЪ СПАТАР АРІХ КЪИСТАТИНУ СЪСЕТЪ 1826. —

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

Reparații mari nu s'au făcut aceste biserici. S'au făcut însă reparații mici, care au înlocuit unele lucruri vechi. Așa, stăruiele sunt făcute din nou prin 1915, pridvorul e dat cu ulci tot în același an etc. —

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

19) Ce lucruri istorice sunt prinjurjur: palate domnești, case boeresti, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu înscriptia pe cât se poate descifra).

Una din lucrurile care s'au păstrat a fost pe vremuri școala de psaltichie și apoi școala primară. Poartă și astăzi această înscriptie: „Acesta școală s'au făcut în ograda și biserică cu hrana Strănie de Marele. Nouien Potachi Potat spre învățătura di psaltichie, grecești și moldovenești, a copiilor sărăci; ci s'au început la anul 1831, Septemrii, spre învățătura lor, în veci.” —

(Acesta apartine istoriei
Bisericii, nu istoriei generale).

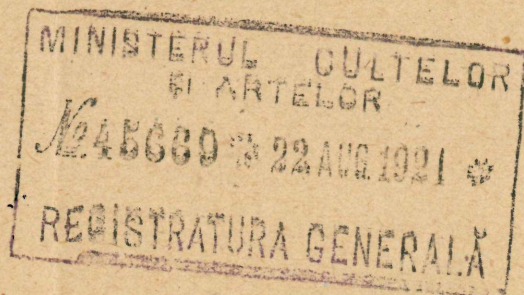
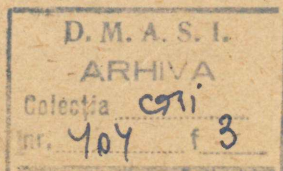
Semnătura Parohului (Superiorului),

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

Prest Hristofor Selim

10 August 1921

cm Jol

40

Către Domnul Președinte
Comisiei Monumentelor istorice
Ministerul Cultelor și Artelor
București

Cu deosebită onoare, vă înmăntez,
avexat aici, chestionarul înmăntat de
Protoieria respectivă pentru completarea.
Paroh, Prot Hristofor celin

4-6-1945

D. M. A. S. I.
ARHIVA.
Colectia ^{CNI}
nr. 404 f. 4

Ministerul Cultelor
Direcția Contabilității

1162/945

/7/VII/

Pentru biserica "Intâmpinarea Domnului" Ruset-
din orașul Botoșani, care a suferit grave stricăciuni
de pe urma bombardamentelor, Comisiunea Monumentelor
Istorice a aprobat devisul în valoare de 7.500,000 lei

Lucrările de mai mare urgență fiind în valoare de
949.120 lei, avem onoare a vă ruga să binevoiți a aproba
această sumă din fondurile Ministerului pentru reparări
de biserici, întrucât ploaia pătrunzând în interior
provoacă mari stricăciuni bisericii.-

DIRECTOR,

V. Brătulescu
V. Brătulescu

SEF DE BIROU,

C. Levescu
C. Levescu

Parohia „Întâmpinarea Domnului”
Ruset
din

4.7.945 Le Subcomisie
Technică. Arhitect
Horie Teodor

orașul Botoșani

4-7-1945.

Nr. 4

Îa trecut în prezența
Arhitect, Horie Teodor

1945 Janie 24

Domnule Director,

4.7.945
Referent

Biserica „Întâmpinarea Domnului” - Ruset - din
orașul Botoșani suferind stricăciuni în urma
bombardamentului din 8 Aprilie 1944 din partea
aviației germane, am făcut intervenții necesare
în valoare de 7.500.000 lei
cu precizările pentru reparațiile strict necesare, care se urmează
ce am adăugat suma de lei 7.500.000. Biserica e construită
la finele secolului intermedular anul 1826 de grătarul Roseti. Într-altă
pentru a se acorda este avariat și acoperișul, astfel că ploaia pă-
trunde în interior este nevoie de o urgență
mai urgentă în valoare de reparație pentru a salva clădirea bisericii. De aceea
949.120 lei.

Arhitect
Horie Teodor
5-7/945
de aprobare
Guvern. Botoșani, pe care-l anexez la prezenta.

P. F. R. 5 VII 945
de comisie
V. Bărbulescu

Domnulei
Director al Comisiei
Monumentelor Istoriale
București

Parohia "Întâmpinarea Domnului" Ruset
orașul Botoșani

1162/945

/7/VII

Cucernice P A R I N T E ,

La raportul Dvs. nr.7/945, avem onoare a vă face cunoscut
că se aprobă de către Comisiune devizul de 7.500.000 lei cu
precisările ce au fost adăugate la finea devizului, de către
serviciul nostru tehnic.-

Pentru lucrările mai urgente, în valoare de 949.120 lei,
Comisiunea a intervenit la Ministerul Cultelor să aprobe acest
ajutor.-

Dacă se va aproba ajutorul vi se va comunica.-

Totodată vă rugăm să binevoiți a veghea ca aceste lucră-
ri să se execute întocmai, anunțând Comisiunea de începerea
lor și cerând lămuriri suplimentare la nevoie.-

Angajarea, executarea și plata se vor face cu pasa tutu-
ror dispozițiilor legale în vigoare, cuprinse în legea con-
tabilității publice, publicată în Mon.Oficial nr.167 din 31
Iulie 1929, în modificările din Mon.Oficial nr.174 din 24 Iulie
1941 și în normele generale de ținerea licitațiilor publice,
publicate de Mon.Oficial nr.127/VI/1931.-

Nu se aprobă nici o modificare a lucrărilor prevăzute
în deviz, fără o nouă aprobare scrisă a Comisiunii.-

DIRECTOR,

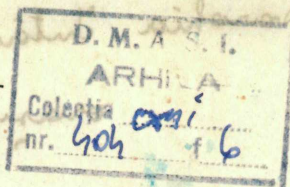
V. Brătulescu

SEF DE BIROU,

C. Levescu

Min. Cultelor

Dir. Patrimoniu

II

1162/1945

Pentru Biserica „Întâmpinarea Domnului”
Ruset - din orașul Botosani, care a suferit
grave stricăciuni de pe urma bombar-
damentelor, Com. Mun. Ist. a aprobat
obținutul în val. de 7.500.000 lei.

Lucrările de mari mare urgență
fiind de în val. de 949.120 lei, avem
onoare, și vă ruga să încredințați a
aproba această sumă din fondurile
Min. pentru reparări de biserici,
întrucât ploaia pătrunzând în interior
cauza provocarea mari stricăciuni
bisericii.

Încredințat,

Sef de birou
2 dec

Garașia „Întâmpinarea Domnului” - Ruseț
orașul Botoșani

Se copiază de la
2 dy

1162/1945

I

La raportul dvs. № 7/1945, avem onoare
a vă face cunoscut că de către Comisiunea
în val. de 7.500.000 lei cu precizările se au
fost aprobate la finea devizului,
de către serv. nostru tehnic.

Pentru lucrările mai urgente,
în val. de 949.120 lei, Comisiunea
a intervenit la Min. Căminelor să aprob
acest ajutor.

Deci se va aproba ajutorul și se
va comunica.

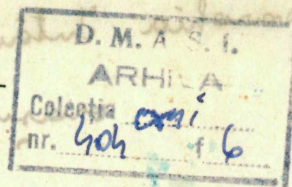
Tot adică vă rugăm să liniștiți
a vechea

Textul

Director,

Șef de birou
2 dy

Min. Cultelor
Dir. Patrimonială

1162/1945

Centru Biserica „Tâmpinarea Domnului”
Ruset - din orașul Botoșani, care a suferit
grave stricăciuni de pe urma bombar-
damentelor, Com. Mun. Ist. a aprobat
aleirul în val. de 7.500.000 lei.

Lucrările de mari mare urgență
fiind ~~de~~ în val. de 949.120 lei, avem
onore, și voi ruga să încredințați a
aproba această sumă din fondurile
Min. pentru reparări de biserici,
întrucât ploaia pătrunzând în interior
~~cauza~~ provoacă mari stricăciuni
bisericii. -

Încredințat,

Sef de birou
2 dec

Gara "Intâmpinarea Domnului" - Ruset
orașul Botosani

Se scrie de
2 dy

1162/1945

I

La raportul dvs. 1/7/1945, avem onoare
a vă face cunoscut că de către comisiune
în val. de 7.500.000 lei cu precizările se au
fost acordate la finea devizului,
de către serv. nostru tehnic.

Pentru lucrările mai urgente,
în val. de 949.120 lei, comisiunea
a intervenit la Min. Cultelor să acorde
ajutor.

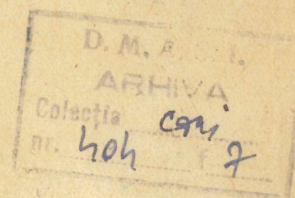
Dacă se va aproba ajutorul vă se
va comunica.

Tot adică vă rugăm să lăsați
a vedea

Textul

Director,

Sef de birou
2 dy

MĂSURĂTOARE ȘI DEVIZ ESTIMATIV

pentru lucrările de reparație a bisericii Roset din orașul Botoșani.

1. Reparația acoperișului distrus de bombardament, înlocuindu-se căpriorii, asteriala și 1/4 din tabla care se va găsi ciuruită de schije (bombardament). La turn	30 mp.		
Corpul bisericii: 2x5,00x4,00=	40		
La pridvăr : 2x3,80x3,50=	<u>27</u>	97 mp. x 6500 lei=	630.500
2. Refacerea cornișei (ciubucăriei) distrusă de bombardament.	20 ml.	x 2700 lei=	54.000
3. Reparația zidăriei peretelui distrus, cu mortar de var gras.	4 ml.	x 26.000 =	104.000
4. Tencuitul din nou a peretelui distrus, cu mortar de var gras, inclusiv spoitul cu var amestecat cu 10% seu sau ulei, dat de 3 ori			
1x12,00x3,50=	42 mp.		
1x17,00x5,00=	<u>85</u>	127 mp. x 1830 lei=	232.410
5. Reparația tencuelilor exterioare cu mortar de var gras, inclusiv spoitul cu var ca la art.4 1x50,00x6,00 =	300 mp.		
La turn: 4x5,00x6,00=	120		
Interiorul turnului: 4x4,00x5,00=	80		
Interiorul pridvorului: 2x3,60x3,50=	25		
2x3,00x3,50=	<u>21</u>	546 mp. x 900 lei=	491.400
6. Geamuri din nou, inclusiv chituitul lor. 12x1,20,0,90=	13 mp.		
4x1,50x2,00=	<u>12</u>	25 mp. x 5900 lei=	147.500
7. Reparația jghiaburilor cu materialul existent		60 ml. x 500 lei=	30.000
8. Butoane din nou din tablă galvanizată, inclusiv cârligele necesare: 6x6,00=	36 mp.		
2x3,00 =	<u>6</u>	42 ml. x 3360 lei=	141.120

de reportat 1.830.930

Report : 1.830.930

D.M.A.S.I.
ARHIVA
Colecția Crv
nr. 404 18

9. Sufit din nou la pridvor,
din șipci, trestie, tencuit
cu mortar de var gras, inclusiv
spoitul cu var:
1x3,60x3,00 =

11 mp. x 3400 lei = 37.400

10. Reparația tencuelilor interioare
cu mortar de var gras ~~într-un~~
inclusiv spoitul cu culoare de
ulei.

Pereți: 2x6,60x6,00 = 79 mp.

2x3,40x7,00 = 48

1x3,00x7,00 = 21

Altar: 1x3,14x1,90x7,00 = 42

Flefoane: 1x5,40x5,40 = 29

1x5,40x4,00 = 21

1x4,00x3,00 = 12

1x4,00x4,00 = 16

Vezi la finele denizului

268 mp. x 3600 lei = 964.800

11. Spălatul cu leșie a catapiteas-
mei, bronzatul din nou, inclusiv
refacerea sfintilor depe licoane-
le respective.

global 1.300.000

12. Refacerea picturii depe pereți
și plafon după modelul vechi,
biserica fiind monument istoric.

global 2.000.000

13. Reparația stranelor inclusiv
vopsitul lor cu culoare de ulei

32 buc. x 2000 lei = 64.000

14. Reparația broștei, dela ușa de
fer interioară

1 buc. = 5.000

15. Reparația scărilor la clopotniță.

1 buc. = 10.000

16. Vopsitul ușilor cu culoare de
ulei

2 buc. a 5000 lei = 10.000

17. Imprejmuire de gard din stache-
ți de brad, bătute pe bulamaci
de stejar, lungimea de 2,70 m.,
între axe 2,00 m. inclusiv rigle
de brad 8/8 cm., Bulamaci vor
fi părliți pe o lungime de 70 cm.

62 ml. x 4500 lei = 279.000

18. Reparatul gardului cu ostrețe de
brad.

200 ml. x 1000 lei = 200.000

19. Facerea unei porți și a 2 porți-
țe din stacheți de brad, inclusiv
ferăria

global 40.000

20. Instalarea luminei electrice.

global 250.000

21. Diverse și neprevăzute. . . .

6.991.130

368.870

de reportat

7.360.000

Report	7.360.000
22. Intocmirea devizului și supravegherea lucrărilor	140.000
Total general lei . .	7.500.000

Verificat conf. art. 23 L.P.P.
Agent Tehnic
M. Moisiu .

4. 7. 9451) Lucrările cuprinse *M. Ilor*

în acest deviz se va executa fără a aduce nici o modificare monumentalului și pentru orice altă lucrare ne cuprinsă în deviz se va cere o aprobare specială.

2) Se va executa cu precădere articolele 1 (acoperiș) 6 (Graniuri) 7) (Zghearuri) și 8 (Burlane în valoare totală de 949.120 lei.

3) Lucrările cuprinse în cap. 10, 11 și 12 în valoare totală de 4.264.800 lei nu se pot executa decât de către un pietor autorizat de Minister și numai după un deviz anume, foarte detaliat, ce va fi trimis Comisiunii spre aprobare înainte de a se începe lucrările.

4) Restul lucrărilor, în valoare de 2.286.080 lei se vor face în măsura în care Parohia va dispune de fonduri.

Arh. Horia Teodor